

Biuletyn Informacyjny

Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze

Nr 3/2011

ISSN 1734-5375 • kwartalnik • wydawnictwo bezpłatne

Lubuskie
Warte zachodu

PO KL - Próba Obalenia Krążących Legend
NA TEMAT INNOWACJI

Szanowni Państwo !

O sytuacji na lubuskim rynku pracy, po dziesięciu miesiącach 2011 roku, można mówić, że jest stabilna, mimo iż powiatowe urzędy miały o jedną trzecią mniej ofert pracy niż rok temu. Spowodowane to jest znacznym zmniejszeniem środków Funduszu Pracy na programy aktywizacji zawodowej.

Jednocześnie zachęcam do zapoznania się z wynikami Badania Aktywności Ekonomicznej Lud-

ności. Zestawienia tych danych z informacjami na temat bezrobocia rejestrowanego potwierdzają przypuszczenia, iż pewna grupa osób nie poszukuje zatrudnienia. Rejestrują się jedynie dla ubezpieczenia zdrowotnego.

Liczba bezrobotnych maleje w naszym województwie. Na początku bieżącego roku było ich 59 225, na koniec października 54 738. Ale niepokoi nas wzrost rejestracji w grupach najbardziej zagrożonych na rynku pracy, czyli długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji lub doświadczenia zawodowego. Polecam artykuły o problemach rynku pracy oraz rozczarowaniu bezrobotnych i pracodawców związanych z brakiem pieniędzy na aktywizację zawodową.

W trzecim wydaniu biuletynu próbujemy obalić negatywne opinie na temat innowacji. Tematyka i procedura przygotowania projektów innowacyjnych może wydawać się skomplikowana i czasochłonna. O tym, że tak nie jest, próbuje Państwa przekonać Hanna Charemska z Wydziału ds. Projektów PO KL. Ponadto pre-

zentujemy dwa projekty innowacyjne zatwierdzone już do realizacji przez Zarząd Województwa Lubuskiego.

W maju 2010 roku zmieniły się przepisy dotyczące koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego na wypadek bezrobocia. Bardzo często Polacy wracający obecnie z migracji zawodowej nie mają o tym pojęcia, więc omawiamy te zmiany.

Polecam także wywiad o „niezwykłej” działalności gospodarczej z wicemarszałkiem Maciejem Szykułą.

Ciekawym uzupełnieniem naszego biuletynu jest tekst Roberta Wróbla z Urzędu Statystycznego na temat materialnych warunków życia mieszkańców województwa lubuskiego.

Zapraszam do lektury trzeciego w tym roku wydania naszego Biuletynu Informacyjnego.

Grzegorz Błażków

Dyrektor Wojewódzkiego
Urzędu Pracy w Zielonej Górze

Spis treści:

Na temat innowacji	3
Innowacje aktywizujące	5
Problemy rynku pracy	6
Nie każdy szuka zatrudnienia	7
Rozczarowanie bezrobotnych i pracodawców	7
Polacy wracają do kraju	9
Niezwykła działalność gospodarcza	11
Dwudziestu nowych przedsiębiorców	12
Chcesz sprawdzić, czy twój biznesowy pomysł ma szansę na sukces ?	13
Konwent dyrektorów WUP	13
Poradnictwo zawodowe dla każdego ucznia	15
Lubuski Pakt na Rzecz Zatrudnienia	16
Materialne warunki życia mieszkańców województwa lubuskiego	18

Redakcja:
Wojewódzki Urząd Pracy
65-036 Zielona Góra
ul. Wyspiańskiego 15
tel. 068 456 56 23
e-mail: wup@wup.zgora.pl
rzecznik@wup.zgora.pl

Wydawca:
Wojewódzki Urząd Pracy
65-036 Zielona Góra
ul. Wyspiańskiego 15
tel. 068 456 56 10

Druk:
Drukarnia LIGATURA
Zielona Góra, 65-119
ul. Sulechowska 4a
www.ligatura.com.pl

Zespół redakcyjny tworzą rzecznik prasowy
Małgorzata Kordoń oraz pracownicy WUP

PO KL - Próba Obalenia Krążących Legend NA TEMAT INNOWACJI

Mainstreaming, empowerment, etapowość, „dwoistość” grupy docelowej... Tematyka i procedura przygotowania projektów innowacyjnych może wydawać się nazbyt skomplikowana i czasochłonna. Nowe pojęcia i definicje zniechęcają do podejmowania jakichkolwiek działań... Rzeczywistość jest jednak inna. W naszym regionie trzy innowacyjne projekty zostały przyjęte do realizacji! W skali kraju jest ich ponad siedemdziesiąt!

24 października br. w ramach priorytetu VI PO KL został ogłoszony konkurs na realizację innowacyjnych przedsięwzięć w naszym regionie.

PROJEKT INNOWACYJNY, CZYLI JAKI?

Aby projekt posiadał rangę innowacyjnego, musi być ukierunkowany na poszukiwanie nowych, lepszych i efektywniejszych sposobów rozwiązywania problemów mieszczących się w obszarach wsparcia EFS.

WARTO MIEĆ POMYSŁ!

Trzeba więc zaplanować ingerencję tam, gdzie brak jest właściwych metod, narzędzi i instrumentów pomocy, które są oferowane różnym grupom społecznym. Przede wszystkim potrzebny jest dobry pomysł, który

należy precyzyjnie opisać. Dlatego ważnym elementem „projektowego” sukcesu jest wnikliwa lektura dokumentacji konkursowej oraz najważniejszych dokumentów programowych. W przypadku „innowacyjnych” konkursów chodzi o opracowanie projektu, który ma szansę przynieść realne efekty.

Warto więc zastanowić się, czy istnieje wystarczająca potrzeba realizacji przedsięwzięcia, gdyż we wniosku aplikacyjnym trzeba wykazać, na ile proponowane rozwiązanie będzie inne niż dotychczasowe (np. poprzez wskazanie raportów z badań czy danych potwierdzających, że wszystkie bieżące metody są zawodne lub mało skuteczne).

WYMIARY INNOWACYJNOŚCI

W definiowaniu innowacyjności rozwiązania należy odwołać się co najmniej do: uczestnika, formy wsparcia lub problemu. Wymiar innowacyjności to punkt wyjścia do jej tworzenia, np. innowacja opracowywana z myślą o konkretnej grupie docelowej, która do tej pory nie otrzymywała żadnego wsparcia, jest innowacją w wymiarze uczestnika projektu.

Możliwa jest również sytuacja, w której zostaną wypracowane nowe narzędzia (wymiar formy wsparcia) lub też projektodawca będzie poszukiwał rozwiązania

problemu, który dotychczas nie występował (wymiar problemu).

To niezwykle ważny etap pracy nad przygotowaniem wniosku, gdyż jasny i jednoznaczny sposób zdefiniowania wymiaru innowacyjności wypracowanego rozwiązania wpływa na ocenę jej poziomu na etapie oceny merytorycznej.

PRODUKT FINALNY = KLUCZOWY EFEKT

We wniosku aplikacyjnym należy również wskazać, na czym polega istota proponowanego rozwiązania, tzn. określić, co będzie finalnym produktem? Będzie nim ostateczny wynik projektu: proponowane nowe podejście, nowy sposób działania, nowa metoda rozwiązywania problemu, metoda rozwiązywania problemu dotychczas nieznanego...

Nie ma zamkniętego katalogu nazewnictwa dla produktu finalnego. Jedynym ograniczeniem jest obszar wytyczony przez możliwości wsparcia EFS oraz inwencja projektodawców. Z uwagi na fakt, iż produkt finalny jest głównym efektem projektu innowacyjnego, we wniosku aplikacyjnym należy dokonać jego opisu w sposób rzetelny i szczegółowy.

EMPOWERMENT, CZYLI „NIC O NAS BEZ NAS”

Projektodawca powinien dokonać takiej prezentacji produktu

finalnego, by możliwa była ocena możliwości i szans jego wdrożenia do powszechnej praktyki. Jedną z kluczowych przesłanek pozwalających uznać ów potencjał za wysoki jest adekwatność produktu finalnego, czyli przedstawienie dowodów na to, iż jest realne oczekiwanie i zapotrzebowanie na dany produkt.

W spełnieniu tego trudnego wymogu pomocna będzie zasada określana mianem „empowerment”, która w praktyce oznacza zaangażowanie w proces wypracowywania innowacyjnego rozwiązania grup docelowych. Działając w ten sposób, projektodawca może zagwarantować wzrost skuteczności działań projektowych i efektywności produktu finalnego. Empowermentu nie należy się więc bać, tylko go śmiało stosować!

WSPÓŁTWÓRCY PRODUKTU, CZYLI GRUPY DOCELOWE

Stosując zasadę empowermentu, należy „wykorzystać” wiedzę i doświadczenie grup docelowych projektu innowacyjnego. Odbiorcy wsparcia - osoby lub instytucje, których problemy będą mogły być skuteczniej rozwiązywane (np. osoby długotrwale bezrobotne) i użytkownicy nowych rozwiązań, którzy otrzymają nowe narzędzia (np. organizacje pozarządowe).

Aktywność przedstawicieli odbiorców i użytkowników w działania projektowe zbuduje współodpowiedzialność grup docelowych za realizację i powodzenie przedsięwzięcia, umożliwi wymianę wiedzy i doświadczeń oraz – co szczególnie ważne przy projektach innowacyjnych – będzie stanowić praktyczną pomoc w upowszechnianiu produktu finalnego i włączaniu go do głównego nurtu polityki (mainstreaming).

UPOWSZECHNIANIE I MAINSTREAMING – TO TRZEBA ZROZUMIEĆ!

Upowszechnienie oznacza jak najszerze poinformowanie o wypracowanych w projekcie rozwiązaniach, czyli wyposażenie przyszłych użytkowników i innych zainteresowanych środowisk w wiedzę na temat produktu i jego zalet. Włączanie do głównego nurtu polityki i praktyki (mainstreaming) to działania zogniskowane na tym, by wypracowane rozwiązanie było wykorzystywane także przez innych jako rozwiązanie systemowe, czy po prostu powszechnie uznana i zaakceptowana dobra praktyka. Bez upowszechniania i włączania do głównego nurtu polityki trudno jest mówić o powodzeniu czy sukcesie w realizacji projektu innowacyjnego.

Istotą projektów innowacyjnych nie jest bowiem jedynie wypracowanie rozwiązania (produktu finalnego), lecz przede wszystkim stopień jego użyteczności, a więc realna możliwość jego zastosowania przez potencjalnych użytkowników w codziennej praktyce. Dlatego działania upowszechniające i włączające należy prowadzić w trakcie poszczególnych etapów realizacji projektu.

ETAPOWOŚĆ, CZYLI UPORZĄDKOWANA REALIZACJA PROJEKTU

Realizację projektu innowacyjnego należy podzielić na dwa etapy:

1. Przygotowania, podczas którego należy zdiagnozować i przeanalizować problem, utworzyć partnerstwo (jeśli jest przewidziane partnerstwo dodatkowe) oraz opracować wstępną wersję produktu i strategii wdrażania;

2. Wdrożenia, podczas którego należy poddać produkt testowaniu, przeprowadzić analizę

rzeczywistych efektów testowanego produktu (w tym ewaluację zewnętrzną), a także opracować ostateczną wersję produktu finalnego oraz zrealizować zaawansowane działania upowszechniające i włączające do głównego nurtu polityki i praktyki.

WSPARCIE INSTYTUCJI ORGANIZUJĄCEJ KONKURS

Szczegółowe informacje na temat zasad realizacji projektu innowacyjnego znajdują się w Dokumentacji konkursowej dla konkursu zamkniętego POKL/VI/PI/4/11, która dostępna jest na stronie internetowej www.wup.zgora.pl. Ponadto w pozycji menu „Innowacja i współpraca ponadnarodowa” znajdują się komunikaty, dokumenty i interpretacje.

Wszelkich informacji dotyczących możliwości i zasad aplikowania o środki w ramach konkursu udzielają pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze, ul. Wyspiańskiego 15, III piętro, pokój nr 309, 311 i 312. Możliwe jest również telefoniczne uzyskanie informacji pod nr. 68 456 56 04, 456 56 30, 456 56 38 oraz drogą elektroniczną pod adresem wup@wup.zgora.pl.

Dodatkowo przeprowadzimy szkolenia tematyczne w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim oraz umożliwi wszystkim zainteresowanym udział w bezpłatnych konsultacjach indywidualnych. Szczegółowe informacje będą podawane na stronie internetowej www.wup.zgora.pl.

Hanna Charemsa

Wydział ds. Projektów PO KL

Innowacje aktywizujące

4 listopada br. Zarząd Województwa Lubuskiego przyjął uchwałą dwa projekty wyłonione w drodze konkursu ogłoszonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze w ramach priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Pierwszy z nich pt. „PI-PWP Mentoring – innowacyjna metoda aktywizacji”. Projektodawcą jest Fundacja na rzecz Collegium Polonicum w Słubicach. Projekt potrwa od 2.11.2011 r. do 30.10.2014 r., realizowany będzie w partnerstwie krajowym i ponadnarodowym. Wartość dofinansowania wynosi 1 617 500 zł.

Partnerami krajowymi są:

1. PUP w Krośnie Odrzańskim (sektor publiczny),
2. Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe IRMEK (sektor prywatny),
3. Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej (III sektor).
4. Partnerem ponadnarodowym jest Uniwersytet Europejski Viadrina z Frankfurtu nad Odrą.

Projekt będzie polegał na zaadaptowaniu rozwiązania mentoringu jako skutecznego narzędzia stosowanego w celu aktywizacji osób bezrobotnych na rynku pracy. W projekcie będzie testowana relacja mentoringowa polegająca na ciągłej pracy ucznia (uczestnika projektu) z mentorem (osobą nadzorującą rozwój ucznia). Mentorzy będą wybierani wśród pracowników zakładów pracy na terenie województwa lubuskiego. Każdy mentor będzie

miał „przyporządkowanego” jednego ucznia przez okres 13 miesięcy. W czasie trwania relacji mentorskiej będą przeprowadzane warsztaty indywidualne dla uczniów i mentorów oraz wspólne dla uczniów i mentorów.

Odbiorcy wsparcia to 10 osób bezrobotnych do 25 roku życia bez kwalifikacji zawodowych, tzn. nieposiadających kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu. Użytkownikami nowej metody będą instytucje rynku pracy oraz np. NGO, OPS, PCPR. Wnioskodawca będzie chciał zainteresować pracodawców nowym sposobem pracy z młodymi ludźmi.

W ramach projektu powstanie produkt finalny, który będzie wydany w postaci publikacji zawierającej instrukcje stosowania nowego narzędzia wraz z danymi na płycie CD. Wypracowany produkt odpowiada na problemy występujące w Lubuskiem, będzie testowany przez użytkowników i odbiorców z woj. lubuskiego oraz jako produkt finalny po zakończeniu realizacji projektu będzie mógł być wykorzystany przez użytkowników i odbiorców z Lubuskiego. Ze względu na swoją formę publikacja będzie łatwo upowszechniana wśród potencjalnych użytkowników, odbiorców i zainteresowanych.

Zaproponowany produkt będzie mógł być wykorzystany, z pewnymi modyfikacjami, do wspierania innych grup (np. kobiet powracających na rynek pracy po urlopiach macierzyńskich i wychowawczych, „trudnej młodzieży”, osób po odbywaniu kary więzienia, niepełnosprawnych).

Drugi projekt pt. „PI-PWP TRANS-ADAPT” realizowany będzie przez powiat sulęciński w okresie od 1.01.2012 r. do 31.12.2014 r. Wartość dofinansowania wynosi 796 438,00 zł.

Partnerem ponadnarodowym w projekcie jest Deutsche Angestellten Akademie z Frankfurtu nad Odrą.

Odbiorcami projektu są osoby długotrwale bezrobotne, w tym w szczególności kobiety (uczestnicy projektu to 70 osób – w tym 10 pracowników PUP w Sulęcinie i 60 osób długotrwale bezrobotnych). Z przeprowadzonych przez projektodawcę badań wynika, iż matki wielodzietne i dzieci niepełnosprawnych nie są aktywne zawodowo i wymagają szczególnego wsparcia.

Finalnym produktem projektu będzie innowacyjny program zawierający koncepcję współpracy z osobami bezrobotnymi, ze wskazówkami metod. Nowa metoda poprzez kompleksowe wsparcie przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia wśród długotrwale bezrobotnych oraz do poprawy ich stanu zdrowia, kondycji psychofizycznej i motywacji.

Na produkt finalny składają się: program pracy z osobami długotrwale bezrobotnymi, zbiór instrumentów koniecznych do kwalifikowania osób do programu, wskazówki metodyczne dla trenera do realizacji nowych metod szkoleniowych, wskazówki dotyczące warunków technicznych szkolenia, program szkolenia dla trenerów, koncepcja punktu doradczego dla długotrwale bezrobotnych, z uwzględnieniem kobiet.

Problemy rynku pracy

Sytuacja na lubuskim rynku pracy po dziesięciu miesiącach 2011 roku jest stabilna. Pomimo ogólnokrajowego wzrostu bezrobocia, w naszym regionie odnotowujemy lekki spadek. I tak na koniec października było 54,7 tysięcy zarejestrowanych bezrobotnych, tj. o 421 mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Stopa bezrobocia kształtuje się na poziomie 14,3%. Najniższa jest w miastach wojewódzkich (Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski) oraz w powiecie świebodzińskim. Wynosi tam 7-8%. Najwyższa stopa bezrobocia jest w powiecie żagańskim – 24%.

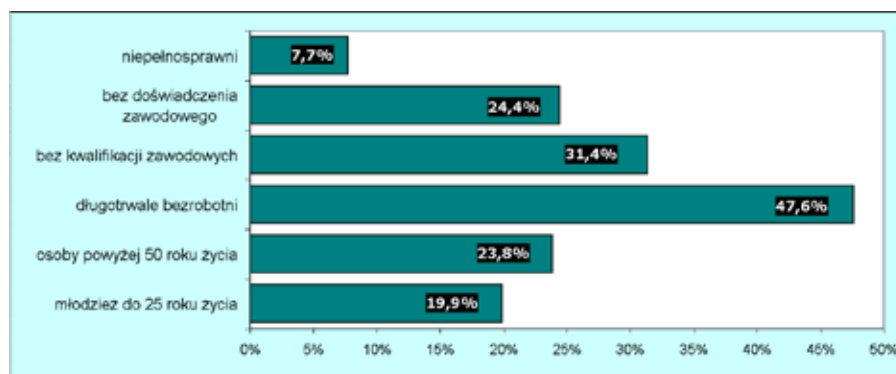
Niestety powiatowe urzędy pracy otrzymują mniej ofert pracy. W okresie trzech kwartałów tego roku miały do dyspozycji 32 tysiące ofert pracy. Jest to o 31% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W zdecydowanej większości spowodowane to jest zmniejszeniem skali środków Funduszu Pracy na programy promocji zatrudnienia.

Do najistotniejszych problemów na rynku pracy zaliczamy wzrost odsetka osób długotrwale bezrobotnych do poziomu 47,6%. Odnotowujemy również duże odsetki osób bez kwalifikacji zawodowych (31%) oraz bez doświadczenia zawodowego (25%).

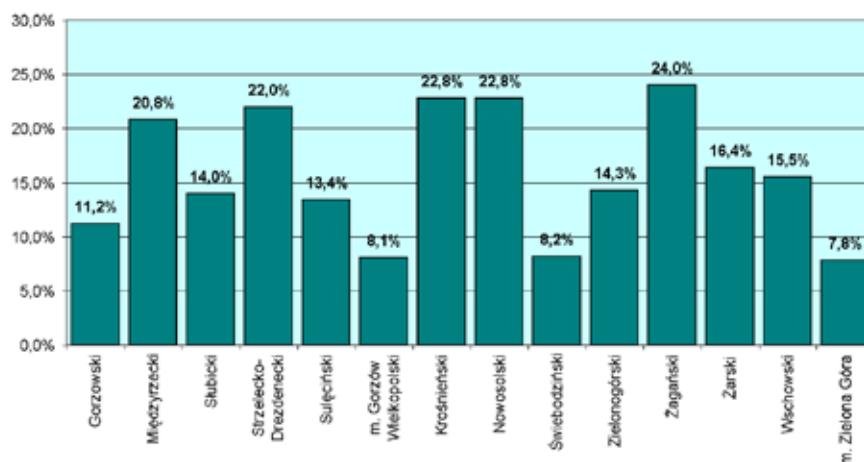
Nadal utrzymuje się niedostosowanie kwalifikacji kadr do potrzeb pracodawców. W województwie lubuskim 20,2% zawodów to zawody deficytowe. W zawodach wyróżniających się maksymalnym wskaźnikiem deficytu (były

oferty pracy ale nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych), najczęściej ofert pracy dotyczyło następujących zawodów: pracownik prac dorywczych, opiekun medyczny, operator urządzeń do emaliowania, operator maszyn i urządzeń metalurgicznych.

Wśród zawodów nadwyżkowych (więcej bezrobotnych niż ofert pracy) najliczniejsze to: technik żywienia i gospodarstwa domowego, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, technik hotelarstwa, tkacz.

Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji (październik 2011 r.)

Stopa bezrobocia wg powiatów (wrzesień 2011 r.)

Udział zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w województwie lubuskim w I półroczu 2011

Nie każdy szuka zatrudnienia

Urząd Statystyczny informuje, że w województwie lubuskim powstało więcej miejsc pracy. Z ostatniego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (za II kwartał 2011 roku) wynika, że w naszym województwie jest 445 tysięcy pracujących. Oznacza to, że w okresie roku powstało 17 tysięcy nowych miejsc pracy.

Wśród pracujących najliczniej reprezentowane były osoby w wieku 25-34 lata (31,7% ogółu), zatrudnione na umowę na czas nieokreślony w sektorze prywatnym (po 68,3%). Pracodawców i pracujących na własny rachunek było 70 tysięcy.

Dobra sytuacja gospodarcza naszego regionu przekłada się na systematyczną poprawę sytuacji na rynku pracy. Zgodnie z BAEL w województwie lubuskim poszukiwało zatrudnienia 40 tysięcy osób, zaś stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 8,2%. Wo-

jewództwo lubuskie znalazło się na drugiej pozycji wśród wszystkich województw pod względem najniższej stopy bezrobocia. Mniejszą miała jedynie województwo pomorskie (8,0%).

Najniższa stopa bezrobocia występuje wśród osób z wyższym wykształceniem (5,4%), zaś najwyższa – z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (17,9%).

BAEL wyraźnie wskazuje, że sytuacja na lubuskim rynku pracy poprawia się. Nasz rynek cechuje się wysokim poziomem elastyczności. Szybciej potrafimy dosto-

sować się do zmieniających się uwarunkowań makroekonomicznych. Równocześnie zestawienie danych z BAEL z informacjami na temat bezrobocia rejestrowanego potwierdza przypuszczenie, że istnieje grupa osób, które wprawdzie są zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy, jednak realnie nie poszukują zatrudnienia. Dla nich w zdecydowanej większości jedyną korzyścią jest fakt ubezpieczenia zdrowotnego.

Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze – www.stat.gov.pl/zg.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) jest badaniem ankietowym, realizowanym w oparciu o próbę reprezentatywną mieszkańców kraju w wieku powyżej 15 roku życia. Celem badania jest uzyskanie informacji o wielkości i strukturze siły roboczej. W efekcie badania zostaje ustalona liczba osób aktywnych zawodowo, czyli suma osób pracujących i bezrobotnych, jak również określona liczba osób biernych zawodowo. Metodologia badania oparta jest na definicjach zalecanych przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT. Wyniki badania są porównywalne w skali międzynarodowej.

Rozczarowanie bezrobotnych i pracodawców

O zmniejszonych środkach z Funduszu Pracy na aktywizację osób bezrobotnych pisaliśmy już w poprzednim wydaniu biuletynu. W 2010 r. mieliśmy 179 mln, na 2011 otrzymaliśmy ok. 62 mln zł.

Porównajmy liczby osób, które skorzystały z pomocy w ciągu 9 miesięcy 2010 i 2011 roku. W ub. r. na staże skierowano blisko 10 tys. młodych ludzi, w tym roku nieco ponad 4 tys. Mocno zawiedzeni są

pracodawcy. Rok temu z refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego skorzystało niemal 1,5 tys. przedsiębiorców, w tym roku tylko 771. Rozczarowane były też osoby, które chciały stworzyć własne firmy. W 2010 r. założyło je 1622 osoby, w tym jedynie 484.

Kwoty i liczby

We wrześniu 2011 roku pula

środków Funduszu Pracy, jaką posiadały samorządy powiatowe województwa lubuskiego uległa zwiększeniu. Urzędy otrzymały dodatkowe środki (ponad 3,3 mln zł) na realizację programów zwiększających aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 plus.

Powiatowe urzędy dysponowały na koniec trzeciego kwartału br. kwotą ponad 61,8 mln zł na programy aktywizacji zawodowej.

Ze środków tych, wydatkowano ponad 40,2 mln zł, przez 9 miesięcy.

Dokonując zsumowania odpowiednich aktywnych form odnotowujemy, że: na formy wspierające rozwój przedsiębiorczości przeznaczono 39% środków wydatkowanych, na szkolenia – blisko 50% środków, natomiast na pozostałe działania - prawie 11%.

Porównując dane rok do roku zauważymy, że kwota wydatkowana na koniec września 2011 roku była o ponad 69 mln zł niższa od kwoty wydatkowanej na koniec września 2010 roku. Obniżenie nakładów (o ponad 63%) z kolei prowadzi do spadku o blisko połowę liczby osób skierowanych do aktywnych form.

Zmiany i przesunięcia

Zmniejszona pula środków spowodowała zmiany i przesunięcia w strukturze wydatków na programy promocji zatrudnienia oraz w liczbie aktywizowanych w ramach poszczególnych usług, instrumentów, działań. Porównując lata 2010 i 2011 zauważyć możemy, iż:

-największy procentowy spadek liczby aktywizowanych obserwujemy w ramach przygotowania zawodowego dorosłych, robót publicznych oraz środków na podjęcie działalności (spadek o odpowiednio 88%, 72% i 70%); natomiast największy „liczbowy” spadek odnotowujemy w przypadku staży (do udziału w których skierowano o ponad 5,7 tys. osób mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego);

- na koniec września br. (podobnie jak we wrześniu ubiegłego roku) najwięcej środków wydatkowano

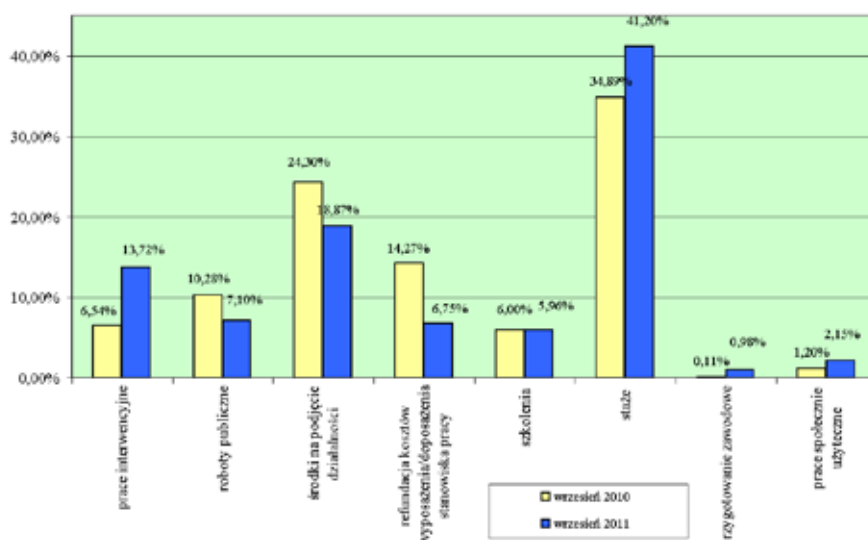
na staże, przy czym kwota ta w bieżącym roku stanowiła ponad 41% ogółu wydatków, w analogicznym okresie roku ubiegłego było to 34%;

- już od kilku miesięcy zaobserwować możemy, iż zdecydowanie spadły nakłady na „droższe” instrumenty (refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz udzielenie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej). We wrześniu 2010 r. udział tych dwóch form w łącznej kwocie wydatkowanej stanowił 38%, we wrześniu tego roku jedynie 25%;

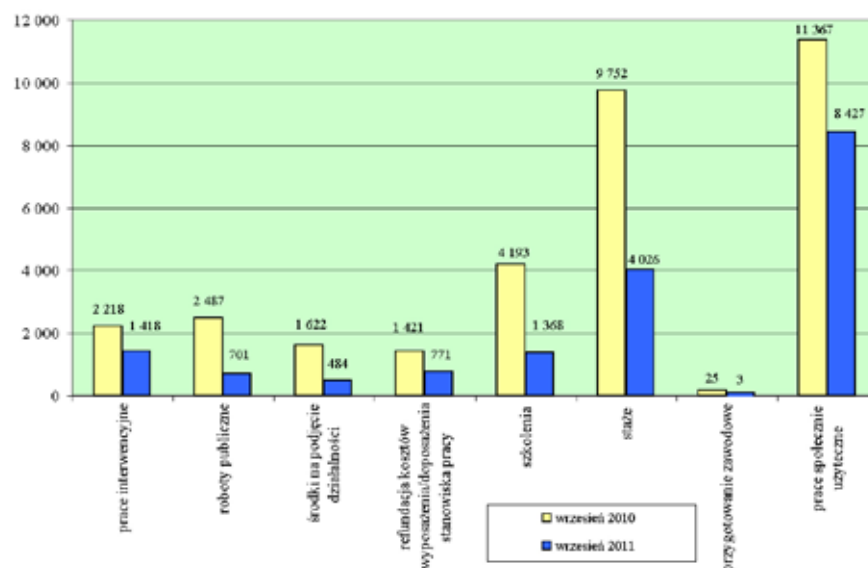
- w bieżącym roku udział w wydatkach środków wykorzystanych na realizację prac interwencyjnych jest ponad dwukrotnie wyższy aniżeli w roku ubiegłym.

Warto nadmienić, że zgodnie z projektem ustawy budżetowej na rok 2012, wysokość środków Funduszu Pracy w roku przyszłym utrzymana będzie na poziomie tegorocznym.

Agata Kurpisz
Kierownik Zespołu
Programów Rynku Pracy

Środki FP (porównanie wrzesień 2010 roku i wrzesień 2011 roku)

Liczba osób skierowanych (porównanie wrzesień 2010 roku i wrzesień 2011 roku)

Polacy wracają do kraju

W maju 2010 roku zmieniły się przepisy dotyczące koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego na wypadek bezrobocia. Nie wszyscy o nich wiedzą.

W biurokracji zawsze jednak trafi się na coś, co skomplikuje sprawę. I tak jest w tym przypadku. Nowe przepisy dotyczą krajów Unii Europejskiej. Kraje należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandia, Norwegia, Księstwo Lichtenstein, Szwajcaria) ich nie przyjęły i tam obowiązują stare przepisy.

Wcześniej sprawdzić

W krajach UE nowe przepisy pozwalają na przedłużenie trzymiesięcznego transferu o kolejne trzy miesiące. O przedłużeniu decyduje jednak instytucja, która przyznała zasiłek. Może to zrobić, ale nie musi. Wracając więc do kraju warto zapytać w tej instytucji, czy jest szansa na przedłużenie transferu (jeśli w Polsce nie znajdziemy pracy) i w jaki sposób to zrobić. Czy trzeba się osobiście stawić w kraju, który transferuje zasiłek, czy wystarczy wysłać wniosek listownie, mailowo, itp. Warto takie wyjaśnienie mieć z urzędu na piśmie.

Na pewno wniosek o przedłużenie transferu trzeba zgłosić przed upływem trzech miesięcy.

Doświadczenie pokazuje jednak, że kraje UE podchodzą bardzo różnie do unijnych przepisów, które nie są sprecyzowane. Musimy się liczyć z tym, że po trzech miesiącach, aby dalej otrzymywać zasiłek trzeba będzie wró-

cić do kraju, w którym wcześniej pracowaliśmy lub zrezygnować z zasiłku.

Wpłata na konto

Pamiętajmy, że wyjeżdżając z kraju, gdzie jesteśmy zarejestrowani jako bezrobotni z prawem do zasiłku zgłaszamy datę wyjazdu i w ciągu siedmiu dni musimy zarejestrować się w urzędzie pracy

pracy. To osoba bezrobotna wskazuje konto, na które mają wpływać pieniądze w walucie kraju, który zasiłek przyznał. Wcześniej bezrobotni tracili na przeliczaniu kursu walut. Unia Europejska ustalała kursy raz na kwartał, w zupełnym oderwaniu od praw gospodarki. Kurs był zawsze niekorzystny w stosunku do kantorów.

Wyjeżdżając w poszukiwaniu pracy osoba bezrobotna musi

w kraju, w którym będziemy poszukiwać pracy.

Nowe przepisy zmieniły także bardzo istotną rzecz. Pieniądze nie są już wypłacane np. w Polsce w złotówkach przez powiatowe urzędy

otrzymać podstawowy dokument - według nowych przepisów U2 - który potwierdza prawo do transferu, z instytucji, która przyznała zasiłek.

Zadbajcie o U1

Coraz więcej Polaków wraca z migracji zarobkowej do kraju bez prawa do zasiłku. W Polsce muszą załatwić sprawy związane z uznaniem okresu przepracowanego za granicą do jego otrzymania. I pojawiają się problemy, bowiem osoby te zapominają o załatwieniu formularza E-301, według nowych przepisów U1, w kraju, w którym pracowały.

Przypominamy więc Polakom powracającym z migracji zarobkowej w krajach Unii Europejskiej oraz EWG o konieczności złożenia wniosku o wydanie formularza E-301, U-1 przed opuszczeniem kraju, w którym pracują !!!

Formularze te wydają (na prośbę osoby składającej) tylko i wyłącznie instytucje rynku pracy kraju, w którym pracowaliśmy. Wniosek o wydanie tego formularza należy złożyć tam, już po rozwiązaniu stosunku pracy z zagranicznym pracodawcą. Niektóre państwa E-301, U-1 wystawią „od ręki” na podstawie przedstawionych dokumentów. Czasami jednak będziemy musieli poczekać aż dana instytucja przyśle nam ten formu-

larz do domu. Dokument E-301, U-1 jest jedynym, który pozwala czas przepracowany za granicą zaliczyć do okresu niezbędnego dla przyznania zasiłku dla osób bezrobotnych.

Oporni Włosi

Interesanci Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze mogą liczyć na pomoc urzędników. Jeśli ktoś - z różnych powodów - nie przywiózł E-301 lub U1 o wydanie tego dokumentu wystąpi nasza instytucja. To jednak oznacza, że decyzja o przyznaniu zasiłku zapadnie później. Do tego czasu nie będzie zasiłku. Po załatwieniu formalności jest wypłacany w całości, ale bez żadnych odsetek.

Natomiast kraje UE odpowiadają na pisma urzędowe w różnym czasie. Z naszych danych wynika, że trwa to od dwóch do sześciu miesięcy. Najbardziej zdyscyplinowani są: Niemcy, Holendrzy i Norwedzy (dwa, trzy miesiące), Brytyjczycy i Irlandczycy do sześciu miesięcy. Z Hiszpanami bywa różnie, a najbardziej oporni są Włosi (w jednej ze spraw na dokument czekano dwa lata), a na monity nie odpowiadają wcale. Dlatego warto samemu zadbać o wystawienie dokumentu U1, E-301 na miejscu.

Centrum interesów życiowych

Polak, który pracował np. w Anglii i nie otrzymał tam zasiłku może się o niego starać w kraju ojczystym, ale w polskiej wysokości. To czy zostanie zasiłek zależy od tego, czy wykaże, że miał w Polsce miejsce zamieszkania, czyli centrum interesów życiowych przez cały okres zatrudnienia zagranicą. Miejsce zamieszkania nie oznacza zameldowania, co jest często mylone. Przepisy unijne określają je jako miejsce, gdzie koncentruje się życie bezrobotnego, jego sprawy osobiste, rodzina, prowadzone gospodarstwo domowe.

Ustalenie, czy centrum interesów życiowych mieściło się w Polsce, odbywa się m.in. na podstawie oświadczenia, które osoba bezrobotna wypełnia. Każdy taki

przypadek jest rozpatrywany indywidualnie. Jeśli są wątpliwości, muszą być wyjaśnione. Jak np. to czy osoba ta rozliczała się w Polsce z podatku. Proszona jest o przedstawienie PIT.

Oświadczenie to nie pułapka

Polacy bardzo nieufnie podchodzą do oświadczenia. Nierzadko mijają się z prawdą. Np. odpowiadają, że nie przysyłał rodzinie pieniędzy, bo boją się, że wówczas nie otrzymają zasiłku. A na korzyść ustalenia, czy centrum interesów życiowych mieli w Polsce, pozytywnie wpływa właśnie to, że dostarczali zarobione pieniądze na prowadzenie wspólnego gospodarstwa w Polsce. Potem zmieniają swoje zeznania, twierdząc że nie zrozumieli oświadczenia.

Czasem by potwierdzić miejsce zamieszkania twierdzą, że co tydzień przylatywali do Polski, a pracowali w Hiszpanii. W tę wersję też trudno urzędnikowi uwierzyć, więc może np. poprosić o przedstawienie biletów lotniczych lub innych dowodów. W każdym razie, to bezrobotny musi udowodnić, że mimo pracy zagranicą, centrum interesów życiowych, czy inaczej miejsce zamieszkania, miał w Polsce.

Małgorzata Kordoń
Rzecznik prasowy

Wniosek o sumowanie okresów zatrudnienia oraz oświadczenie znajdują się na stronie www.wup.zgora.pl, w menu: Co i jak załatwić w urzędzie?/zabezpieczenia społeczne/Przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych w związku z zatrudnieniem w krajach UE/EOG.

Niezwykła działalność gospodarcza

Rozmowa z wicemarszałkiem Maciejem Szykułą.

- Zadaniem samorządu województwa jest poprawa warunków życia mieszkańców. Jak zadbać o grupy najbardziej narażone na wykluczenie społeczne.

- Wykluczenie społeczne stanowi współcześnie znaczący problem, w stosunku do którego trudno znaleźć jedno rozwiązanie. W rozwoju ekonomii społecznej widzę szczególnie szansę na tworzenie nowych miejsc pracy i rozwój aktywności społecznej.

Mając świadomość, że samorząd jest bardzo ważny dla dobrego funkcjonowania sektora ekonomii społecznej, podjęliśmy intensywne prace nad tworzeniem przyjaznej atmosfery między urzędami a podmiotami ekonomii społecznej. Aby móc skutecznie rozwijać sektor ekonomii społecznej potrzebne jest wzajemne zrozumienie i dobra współpraca wielu partnerów.

- Jak wygląda ta współpraca w naszym województwie?

- Uważam, że władze samorządowe powinny być jednym z głównych partnerów w rozwoju ekonomii społecznej dlatego, że to właśnie gminy i powiaty są najbardziej zainteresowane ograniczaniem zjawiska wykluczenia społecznego. Ważną rolę odgrywa także sektor pozarządowy w związku z tym konieczne jest tworzenie partnerstw pozarządowo-samorządowych na rzecz ekonomii społecznej.

- Mamy już przykłady celnych inicjatyw?

- Aktualnie trwają prace nad stworzeniem wieloletniego, regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej. Nadzoruję pracę zespołu. Chodzi o budowanie poczucia, że tego typu aktywność nie jest zwykłą działalnością gospodarczą, lecz elementem budowania dobrostanu lokalnej społeczności. Dokument ten będzie zawierał diagnozę obecnego stanu sektora ekonomii społecznej w Lubuskiem i kierunki rozwoju.

Podjęliśmy też współpracę z Fundacją Wzajemnej Pomocy Barka z Poznania i realizujemy ogólnopolski projektu systemowy w ramach PO KL. W ramach tego projektu tworzymy partnerstwa, które mają wspierać tworzenie podmiotów ekonomii społecznej, pomagać w tworzeniu funduszy poręczeniowych - pożyczkowych lub w poręczeniach gmin dla tych podmiotów.

Pierwsze partnerstwo powstało w Dobięgniewie. Gmina ta jest w bardzo sprzyjającym momencie, gdyż działania zaczynają być prowadzone systemowo i z dwóch kierunków: odgórnie - poprzez Urząd Marszałkowski oraz oddolnie - przez Partnerstwo Lokalne. Ich pierwszym sukcesem jest uruchomienie 1 czerwca br. Centrum Integracji Społecznej. Aby móc wesprzeć działalność centrum otrzymało ono dotację z dochodów własnych samorządu województwa.

Warto także wspomnieć o powoła-

nej w tym roku Wojewódzkiej Radzie Programowej Partnerstwa na rzecz ekonomii społecznej. Wierzę, że wszystkie te działania pozwolą naszemu województwu przygotować się do nowego okresu programowania 2014-2020, gdzie ekonomia społeczna ma odgrywać znaczącą rolę w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.

- Szansą na wsparcie podmiotów ekonomii społecznej jest stosowanie przy zamówieniach publicznych tzw. „klausul społecznych”. Mało kto z tego korzysta.

- To prawda klauzule społeczne to szansa dla przedsiębiorstw społecznych, które zatrudniają osoby mające szczególne problemy z integracją zawodową i społeczną.

Przepisy pojawiły się w 2009r. w prawie zamówień publicznych i pozwalają preferować wykonawców zatrudniających osoby wykluczone z rynku pracy lub niepełnosprawne. Niestety generują wątpliwości np. czy zamknięcie przetargu wyłącznie do podmiotów zatrudniających osoby niepełnosprawne, nie jest jednak naruszeniem zasad konkurencyjności. Mając na uwadze te i inne wątpliwości mało kto, jeśli ktokolwiek stosuje te klauzule.

Z mojego rozpoznania wynika, że jest to problem nie tylko naszego regionu, ale całej Polski i dlatego Urząd Zamówień Publicznych przygotowuje wskazówki, które rozwiją wątpliwości. Zmiany w tym zakresie proponowane będą także przez zespół ds. rozwiązań systemowych ekonomii społecznej oraz w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Osobiście uważam, że jest to bardzo ważny element wsparcia sektora gospodarki społecznej i konieczna jest edukacja. W związku z tym mamy zaplanowane szkolenie pracowników.

Rozmawiała: **Małgorzata Jaskulska**
Departament Infrastruktury
Społecznej UM

Spotkanie z przedstawicielami Fundacji Wzajemnej Pomocy Barka z Poznania

Dwudziestu nowych przedsiębiorców

To był finał I edycji projektu „Lubuski Przedsiębiorca”, do którego w styczniu br. zgłosiło się aż 1237 osób.

30 września br. odbyła się konferencja prasowa połączona z uroczystością wręczenia umów uczestnikom projektu „Lubuski Przedsiębiorca”, realizowanego w ramach działania 6.2. PO KL przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze, jako projekt własny.

Na szkolenia zakwalifikowało się 50 uczestników, a dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymało 20 finalistów.

Z przejęciem wysłuchali marszałek Elżbiety Polak, która życzyła im sukcesów zawodowych, rozwoju firmy, zatrudniania kolejnych osób. Stwierdziła, że władzom województwa bardzo zależy na promowaniu przedsiębiorczości wśród Lubuszan, stąd duże wsparcie. Serdecznie powitała 20 nowych przedsiębiorców w świecie biznesu.

Grzegorz Błażków dyrektor WUP opowiedział o projekcie i stanie jego realizacji w czterech edycjach. Finaliści projektu otrzymują dotacje w wysokości do 40 tys. zł oraz miesięcznie 716 zł na pokrycie kosztów działalności przez rok czasu.

Dla uczestników projektu wielkim przeżyciem było odebranie umów z rąk marszałek Elżbiety Polak. Każdemu z nich poświęciła chwilę, by zapytać, jaki rodzaj działalności będzie prowadzić.

Następnie nowi przedsiębiorcy dostali się w ręce dziennikarzy. Dla wielu z nich były to pierwsze wywiady radiowe, prasowe i telewizyjne oraz pierwsza okazja do promocji własnej firmy.

Chcesz sprawdzić, czy twój biznesowy pomysł ma szansę na sukces?

Weź udział w internetowej grze symulacyjnej pod nazwą „St@rt up”, dzięki której poprowadzisz wirtualną firmę na zasadach bardzo zbliżonych do funkcjonowania rzeczywistych przedsiębiorstw, istniejących w warunkach gospodarki wolnorynkowej.

Udział w grze jest bezpłatny. Jej celem jest dostarczenie uczestnikom wiedzy z zakresu zakładania i prowadzenia działalności go-

spodarczej. Gracz musi wziąć pod uwagę zasady konkurencji, umiejętności w zdobywaniu klientów oraz dostawców, planowanie rozwoju firmy, obowiązki wobec ZUS, Urzędu Skarbowego i inne.

Gra jest innowacyjnym i jedynym tego typu narzędziem edukacyjnym w Polsce, a projekt, w ramach którego powstała, został oceniony najwyżej w kraju przez ekspertów Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Projekt realizują: Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu, Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego oraz Związek Pracodawców Prywatnych Opolszczyzny „Lewiatan”. Jest on dofinansowany ze środków Unii Europejskiej oraz budżetu państwa.

www.gra.wszia.opole.pl

Konwent dyrektorów WUP

W dniach 3 – 4 października 2011r. w Gronowie koło Łagowa Lubuskiego odbył się Konwent Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy, który zorganizowany został przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze.

Podczas obrad konwentu omawiano zagadnienia dotyczące utraty z dniem 1 stycznia 2012r. osobowości prawnej przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, kwestie zmian w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki (m.in. kwalifikowalność podatku VAT, zmiany we wskaźnikach, wdrożenie in-

strumentu inżynierii finansowej – mikropożyczek).

Obok dyrektorów WUP w posiedzeniu konwentu udział wzięli zaproszeni goście, : Zbigniew Pusz – dyrektor Biura Krajowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z Warszawy

oraz Aleksandra Dmitruk – zastępca dyrektora Departamentu Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Gościem honorowym konwentu był Maciej Szykuła - wicemarszałek województwa lubuskiego.

Poradnictwo zawodowe dla każdego ucznia

18 października br. w auli Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się konferencja pt. „Świadomie planuję swoją i Waszą przyszłość – poradnictwo zawodowe dla każdego ucznia to nasza wspólna sprawa”.

Konferencja zorganizowana została przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze przy współudziale Kuratorium

Oświaty oraz Uniwersytetu Zielonogórskiego. Miała charakter partnerski: uczestnikami konferencji byli przedstawiciele instytucji partnerskich, dyrektorzy lubuskich szkół oraz przedstawiciele samorządów lokalnych.

Spotkanie otworzył Grzegorz Błażków - dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy, który przybliżył istotę Lubuskiego Paktu na Rzecz Zatrudnienia, następnie

głos zabrał rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego - Czesław Osękowski, a także lubuski wicekurator oświaty, Radosław Wróblewski, którzy mówili o miejscu poradnictwa zawodowego w systemie edukacji. Konferencję prowadził dr Marcin Szumigraj, pracownik Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Dotychczasowe efekty prac Partnerstwa na rzecz poradnictwa zawodowego przedstawiła

Miłym akcentem konferencji było uroczyste wręczenie certyfikatów uczestnictwa przedstawicielom instytucji partnerskich przez Mirosława Glaza, dyrektora Departamentu Infrastruktury Społecznej Urzędu Marszałkowskiego

Uczestnicy debaty (od lewej): Anna Urbaniak, Danuta Madej, Alicja Górską, Anna Kurp, Roman Kardowski i prowadzący konferencję Marcin Marcin Szumigraj

Katarzyna Twardowska z WUP w Zielonej Górze. Ciekawe okazały się prezentacje modelowych rozwiązań poradnictwa zawodowego adresowanego do uczniów. O swoich dobrych rozwiązaniach mówili: Ewa Przybyła – Mężyńska, dyrektor Szkoły Podstawowej w Cigacicach, Janina Szwaluk - pedagog szkolny w Gimnazjum nr 7 w Gorzowie Wlkp. oraz Agnieszka Czajka - doradca zawodowy w Zespole Szkół Ekonomicznych w Zielonej Górze. Swoje doświadczenia zaprezentował także Ośrodek Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Interesujący był także panel dyskusyjny pt. „Realność organizacji poradnictwa zawodowego dla uczniów”. Uczestniczyły w nim osoby mające realny wpływ na rozwój poradnictwa zawodowego w regionie: Danuta Madej, wicestarosta powiatu

żarskiego, Alicja Górską, starszy wizytator KO w Gorzowie Wlkp.; Anna Urbaniak, Komendant Lubuskiej OHP; Anna Kurp, dyrektor Gimnazjum nr 2 w Zielonej Górze i Roman Kardowski, lider zespołu ds. koordynacji i rozwoju partnerstwa.

W konferencji zdecydowano się wziąć udział 300 osób. Emocje pojawiające się podczas wystąpień świadczą o tym, jak ważnym problemem do rozwiązania jest poradnictwo zawodowe w szkołach oraz popularyzacja tego poradnictwa w regionie.

Ewa Przybyła-Mężyńska przedstawiła wieloletni projekt poradnictwa zawodowego realizowany w Szkole Podstawowej w Cigacicach

Lubuski Pakt na Rzecz Zatrudnienia

Lubuski Pakt na Rzecz Zatrudnienia jest deklaracją woli współpracy szerokiego grona podmiotów z województwa lubuskiego, na rzecz rozwoju rynku pracy. Został on podpisany 22 września 2008 roku, a jego uczestnikami są m. in.: samorządy, organizacje pozarządowe, społeczne, przedsiębiorców, służby zatrudnienia, organizacje wsparcia dla przedsiębiorców, związki zawodowe, instytucje edukacyjne i szkoleniowe, jednostki wojskowe i więzienne, regionalne media. Pakt jest realizowany w oparciu o cztery branżowe partnerstwa lokalne.

Minęły trzy lata od uroczystego podpisania umów partnerskich. Co w tym czasie zrobiono?

Partnerstwo na rzecz kształcenia ustawicznego

Umowę partnerstwa podpisało 46 instytucji a zakres ich współpracy partnerskiej obejmuje:

- ✓ wymianę informacji na temat bieżącej działalności w zakresie kształcenia ustawicznego,
- ✓ prowadzenie dialogu społecznego w zakresie polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego pracowników i poszukujących pracy,
- ✓ promocję i wsparcie rozwoju kształcenia ustawicznego w województwie lubuskim,
- ✓ koordynację na zasadzie partnerstwa inicjatyw na rzecz rozwoju kształcenia ustawicznego,
- ✓ harmonizowanie ustawicznego kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy,

✓ podejmowanie i realizację inicjatyw na rzecz rozwoju kształcenia ustawicznego w województwie lubuskim.

Partnerstwo lokalne na rzecz kształcenia ustawicznego stanowi przede wszystkim platformę wymiany informacji na temat różnych form nabywania, podnoszenia i zmiany kwalifikacji zarówno w systemie szkolnym, jak i pozaszkolnym. Na kolejnych spotkaniach partnerskich omawiana jest bieżąca sytuacja w zakresie kształcenia ustawicznego, jak również prezentowane są nowości lub dobre praktyki. W 2009 roku prezentowano fundusz szkoleniowy oraz przygotowanie zawodowe dorosłych. W 2010 roku wskazywano na możliwość odbywania praktyk absolwentkich.

Na ostatnim spotkaniu „Wykształcenie a wymagania rynku pracy”, które odbyło się 16 czerwca 2011 roku, zaprezentowane zostało spojrzenie na kształcenie ustawicznego w ujęciu tradycyjnym i współczesnym, omówiono system egzaminów zewnętrznych oraz wskazana została rola szkół dla dorosłych w systemie kształcenia ustawicznego. Ważnym punktem spotkania było podzielenie się przedstawicielami pracodawców i agencji zatrudnienia spostrzeżeniami dotyczącymi oczekiwań pracodawców wobec potencjalnych kandydatów do pracy, poszukiwanymi przez firmy kwalifikacjami i umiejętnościami oraz procesem rekrutacji (najczęściej popełniane błędy w toku rekrutacji).

Sekretariat partnerstwa prowadzi
Iwona Małolepsza
tel. (068) 456 76 88
i.malolepsza@wup.zgora.pl

Partnerstwo na rzecz ekonomii społecznej

W partnerstwie funkcjonuje 59 podmiotów. Początkowo działalność skupiała się na organizowaniu spotkań informacyjnych. W 2010 roku powołano Radę Programową Partnerstwa. Zadaniem rady jest koordynowanie i wytyczanie kierunków działań służących rozwojowi ekonomii społecznej. W roku bieżącym rada obradowała trzykrotnie, skupiając się na promowaniu zagadnień ekonomii społecznej, docieraniu do samorządów i stowarzyszeń, wójtów, burmistrzów, prezydentów i dyrektorów PUP oraz pozyskaniu wsparcia ze strony lokalnych władz i parlamentarzystów.

Dotychczasowe rezultaty działań partnerstwa:

- ✓ w Oddziale Zamiejscowym WUP w Gorzowie Wlkp. Powołano punkt konsultacyjno – doradczy ekonomii społecznej, w ramach którego udziela się fachowej w zakładaniu i prowadzeniu podmiotów ekonomii społecznej,
- ✓ zorganizowano szkolenie dla pracowników powiatowych urzędów pracy pt. „Szczególna forma działalności – spółdzielnia socjalna”. Szkolenie było efektem współpracy partnerskiej z Żarską Spółdzielnią Socjalną,
- ✓ przeprowadzono szkolenie pt. „Trudny klient”, adresowane do pracowników instytucji partnerskich, którzy na co dzień udzielają pomocy klientom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
- ✓ członkowie partnerstwa uczestniczą w pracach zespołu ds. opraco-

wania „Wieloletniego, regionalnego planu działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w województwie lubuskim”.

✓ z inicjatywy Rady Programowej Partnerstwa zostało przekazane stanowisko marszałkowi dotyczące ponownego przeanalizowania planów działań oraz włączenie priorytetu VII do realizacji w 2012r.

✓ określono podstawowe problemy utrudniające rozwój ekonomii społecznej w regionie.

**Sekretariat partnerstwa prowadzi
Jadwiga Klimanowska
tel. (095) 729 85 71
j.klimanowska@wup.zgora.pl**

Partnerstwo na rzecz badań rynku pracy

Umowę partnerstwa podpisało 40 instytucji a zakres ich współpracy partnerskiej obejmuje:

✓ wymianę informacji na temat bieżącej działalności w zakresie badań rynku pracy,

✓ promocję i wsparcie rozwoju badań rynku pracy w województwie lubuskim,

✓ określanie kierunków, sposobów i cykliczności badań w zakresie rynku pracy,

✓ koordynację na zasadzie partnerstwa inicjatyw na rzecz zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania lubuskiego rynku pracy i tendencji na nim zachodzących,

✓ podejmowanie i realizację inicjatyw na rzecz badań lubuskiego rynku pracy na poziomie województwa, powiatów i gmin.

Na kolejnych spotkaniach partnerskich dokonuje się wymiany informacji o działaniach podejmowanych przez różne jednostki organizacyjne i badawcze. Podawana jest informacja o aktualnej sytuacji na lubuskim rynku pracy, jak również prezentowane są wyniki bieżących analiz i badań.

Pierwsze spotkanie partnerskie 5 lutego 2009 roku poświęcone było podstawowym zagadnieniom funkcjonowania partnerstwa. W jego trakcie omówiono również metodologię Badań Aktywności Ekonomicznej

Ludności, monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz planowane badania w ramach projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Na kolejnych spotkaniach zaprezentowano badania koniunktury gospodarczej (Urząd Statystyczny w Zielonej Górze), badania ofert prasowych i internetowych (Wojewódzki Urząd Pracy), funkcjonowanie Lubuskiego Ośrodka Badań Regionalnych (US), Obserwatorium Rynku Pracy (WUP), Obserwatorium Integracji Społecznej (Urząd Marszałkowski), doświadczenia w realizacji Lubuskiego Sondażu Społecznego.

W ramach partnerstwa wypracowano cele strategiczne badań do roku 2020 oraz powołano zespół programowy. Wśród zadań zespołu wymienić można monitorowanie badań lubuskiego rynku pracy oraz wstępne wypracowywanie propozycji działań partnerstwa. Zespół ma wyłącznie charakter roboczy, a właściwe rozwiązania będą ustalane i podejmowane w ramach całego partnerstwa.

**Sekretariat partnerstwa prowadzi
Tadeusz Weber
tel. (068) 456 76 92
t.weber@wup.zgora.pl**

Partnerstwo na rzecz poradnictwa zawodowego

Należy do niego 80 instytucji samorządowych, edukacyjnych, organizacji społecznych i innych podmiotów.

W wyniku współpracy w ramach partnerstwa na rzecz poradnictwa zawodowego:

✓ stworzono wizję rozwoju poradnictwa zawodowego w woj. lubuskim,

✓ zrealizowano projekt własny WUP pt. „Szkolenia dla instytucji rynku pracy zaangażowanych w partnerstwo lokalne” w ramach poddziałania 6.1.1. POKL dla 69 osób - wartość projektu: 136 839, 80zł,

✓ zorganizowano cykl spotkań eksperckich podnoszących kompetencje doradców zawodowych m.in. „Kreatywne techniki pracy z grupą”,

✓ stworzono stronę internetową www.doradcazawodowy.zgora.pl,

✓ stworzono i wydano „Kodeks etycz-

ny lubuskiego doradcy zawodowego”,
✓ wydano publikacje pt. „Całozyciowe Poradnictwo Zawodowe w Ramach Lubuskiego Paktu na Rzecz Zatrudnienia”,

✓ opracowano znak graficzny Forum Poradnictwa Zawodowego,

✓ opracowano oraz wręczono certyfikaty partnerstwa,

✓ wspólnie zorganizowano inicjatywę w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery w edycjach: 2009, 2010, 2011,

✓ wspólnie organizowano konferencje i seminaria partnerskie:

2009 - konferencja pt. „Rozwój poradnictwa zawodowego w ramach Lubuskiego Paktu na rzecz Zatrudnienia”,

2010 - Seminarium ogólne partnerów w Wiechlicach z udziałem Wojewódzkich Urzędów Pracy z Opola, Wałbrzycha, Szczecina, przy wsparciu eksperckim pracowników Uniwersytetów Wrocławskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Wyższej Szkoły Zawodowej w Legnicy,

2011 - konferencja pt. „Świadomie planuję swoją i Waszą przyszłość – poradnictwo zawodowe dla każdego ucznia to nasza wspólna sprawa”,

✓ podjęto rozmowy ze stroną niemiecką w celu nawiązania ściślejszej współpracy w zakresie realizacji poradnictwa zawodowego w rejonie przygranicznym,

Partnerzy pracują w pięciu zespołach zadaniowych:

I. Zespół ds. współpracy w zakresie realizacji poradnictwa i informacji zawodowej.

II. Zespół ds. promocji.

III. Zespół ds. podnoszenia kwalifikacji doradców zawodowych oraz doskonalenia warsztatu pracy doradców.

IV. Zespół ds. koordynacji działań i rozwoju partnerstwa.

V. Zespół ds. monitorowania i ewaluacji.

**Sekretariat partnerstwa prowadzi
Karolina Krasowska
tel. (068) 456 77 05
k.krasowska@wup.zgora.pl**

Materialne warunki życia mieszkańców województwa lubuskiego

W grudniu br. opublikowany zostanie kolejny Raport pn. *Diagnoza społeczna 2011* przygotowany cyklicznie przez zespół naukowo-badawczy pod kierunkiem prof. Janusza Czapińskiego. Warto przypomnieć, iż wyniki badania z 2009 r. przedstawiły w niekorzystnym świetle obraz mieszkańców województwa lubuskiego. Pod względem oceny jakości życia Lubuskie uplasowało się na ostatnim miejscu w kraju. Z raportu można było dowiedzieć się, iż mieszkańiec regionu to osoba schorowana, żyjąca w stresie i odczuwająca brak wsparcia przyjaciół.

Oczekując na efekty i wyniki kolejnej edycji ww. badania warto przyrzeć się informacjom nt. materialnych warunków bytu ludności, opracowywanym corocznie przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie badania Budżetów Gospodarstw Domowych.

W 2010 r. w lubuskich gospodarstwach domowych przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę kształtował się na poziomie 1153 zł i wzrósł w porównaniu do 2009 r. o 4,9%, a w ciągu ostatniej dekady o 81,9%. Powyższy wynik uplasował województwo lubuskie na 8 miejscu w kraju, największym dochodem rozporządzalnym na 1 osobę mogli pochwalić się mieszkańcy województwa mazowieckiego - 1602 zł, natomiast najniższy odnotowano w województwie podkarpackim 907 zł, przy średniej dla kraju 1193 zł.

Również pod względem wydatków województwo lubuskie plasuje się w środku stawki rankingu województw. Poziom przeciętnych miesięcznych wydatków w gospodarstwach domowych na osobę w omawianym okresie wyniósł 972 zł i był wyższy w porównaniu do 2009 r. oraz 2000 r. odpowiednio o 3,7% i 61,0%.

Nadal najwyższy udział w strukturze wydatków ogółu gospodarstw domowych stanowiły wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe (25,3%), przy czym należy zwrócić uwagę, iż na początku minionej dekady stanowiły one ponad 30% ogółu wydatków. Znacznym obciążeniem dla gospodarstw domowych są również wydatki związane z użytkowaniem mieszkania lub domu i nośników energii, które stanowiły 20,2% łącznych wydatków (w 2000 r. 17,9%). Mieszkańcy województwa przeznaczają także coraz większe kwoty na rekreację i kulturę, które w strukturze wydatków ogółem stanowią 8,5% i w porównaniu z 2000 r. wzrosły o 1,3 pkt proc.

Pomimo wyraźnego wzrostu dochodów w gospodarstwach domowych obserwowany jest spadek spożycia większości podstawowych artykułów żywnościowych. W porównaniu do 2009 r. zaobserwowano wyraźny spadek spożycia owoców (o 14,1%), cukru (o 9,6%) pieczywa i produktów zbożowych (o 4,3%),

ryb (o 4,0%), jaj (o 3,8%), warzyw (o 2,5%). Najwyższe spożycie na osobę owoców odnotowano w województwie mazowieckim (3,86 kg), a najniższe w województwie wielkopolskim (3,16 kg), w Lubuskim było to 3,36 kg, natomiast warzyw najwięcej spożywano w województwie świętokrzyskim (12,15 kg), najmniej w województwie wielkopolskim (8,98 kg), a w Lubuskim 10,13 kg na osobę w ciągu roku.

W roku 2010 obserwowano dalszą poprawę wyposażenia gospodarstw domowych województwa lubuskiego w dobra trwałego użytkowania takie, jak komputer z dostępem do Internetu, telefon komórkowy, samochód, sprzęt AGD, w tym zwłaszcza w zmywarkę do naczyń. W Lubuskim 66,1% gospodarstw domowych posiadało komputer osobisty (piąte miejsce w kraju), w tym laptop był na wyposażeniu 23,9% gospodarstw. Komputer z dostępem do Internetu posiadało 60,5% gospodarstw (piąte miejsce w kraju), w tym z dostępem szerokopasmowym - 37,9%.

Coraz więcej osób dysponuje również samochodem osobowym, który posiadało 62,1% gospodarstw domowych (6 miejsce w rankingu województw), a w 7,9% gospodarstw domowych mogło pochwalić się posiadaniem motocykla, skutera lub motoroweru (3 pozycja w kraju).

Reasumując warto podkreślić, iż materialne warunki życia mieszkańców regionu, w poszczególnych elementach nie odbiegają znacząco od średniej krajowej, a w wielu przypadkach plasują województwo lubuskie na czołowych pozycjach w rankingu regionów Polski.

Analizując jednakże wyniki z zakresu oceny sytuacji materialnej dokonanej przez gospodarstwa domowe, na uwagę zwraca fakt, iż w województwie lubuskim 10,4% gospodarstw uważa, iż ich sytuacja materialna jest zła (najwyższy odsetek w kraju), natomiast 17,1% uważa swoją sytuację za raczej złą (więcej jedynie w województwie świętokrzyskim 18,5%).

Z subiektywnej oceny mieszkańców regionu wynika, iż nadal nie jesteśmy optymistycznie ustosunkowani do życia, przynajmniej w wymiarze materialnym, natomiast jak będzie wyglądała ocena w wymiarze jakościowym, przekonamy się po opublikowaniu pełnej wersji *Diagnozy Społecznej 2011*.

Robert Wróbel
Kierownik Lubuskiego
Ośrodka Badań
Regionalnych

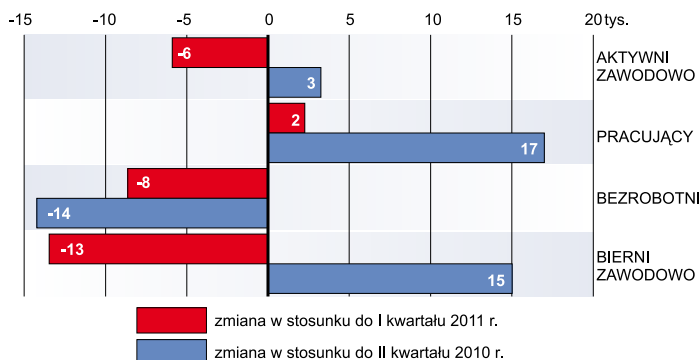
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

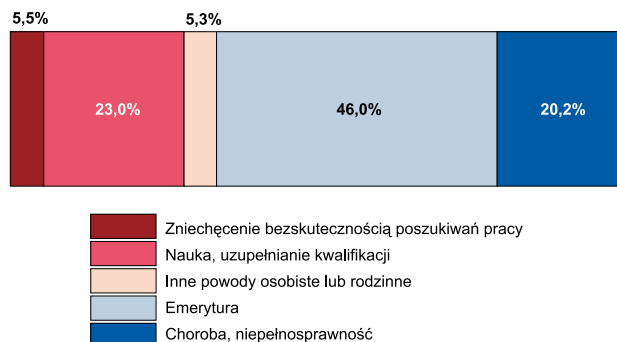
	II kwartał 2010	2011	
		I kwartał	II kwartał
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	54,1	54,6
Wskaźnik zatrudnienia w %	49,2	48,8	50,1
Aktywni zawodowo w tys.	482	491	485
pracujący w tys.	428	443	445
bezrobotni w tys.	54	48	40
Bierni zawodowo w tys.	388	416	403
Stopa bezrobocia w %	11,2	9,8	8,2

Przedmiotem **B**adania **A**ktywności **E**konomicznej **L**udności jest fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo, w wylosowanych gospodarstwach domowych, w tygodniu objętym badaniem.

Zmiany na rynku pracy według BAEL w II kwartale 2011 r.

Struktura osób biernych zawodowo nieposzukujących pracy według przyczyn w II kwartale 2011 r. (BAEL)

Podstawowe relacje ekonomiczne w 2011 r. W okresie I-VI

	Polska	Województwo Lubuskie
Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności	93,8	95,3
Wskaźnik rentowności sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,4	3,8
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,2	4,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,2	4,1
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	37,7	19,0
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	104,6	92,9
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw	68,8	67,5
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	83,7	84,7

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w 2011 r.

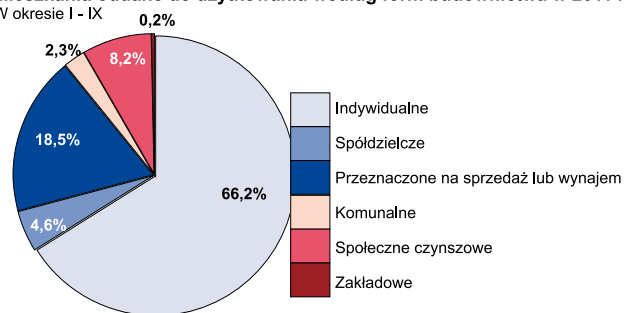
Stan w dniu 30 IX

	Liczba podmiotów
OGÓLEM	105168
sektor publiczny	4579
sektor prywatny	100589
w tym z ogółem:	
Przedsiębiorstwa państwowe	6
Spółdzielnie	471
Spółki handlowe	7704
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2724
Spółki cywilne	6076
Fundacje	193
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą ^a	76809

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa w 2011 r.

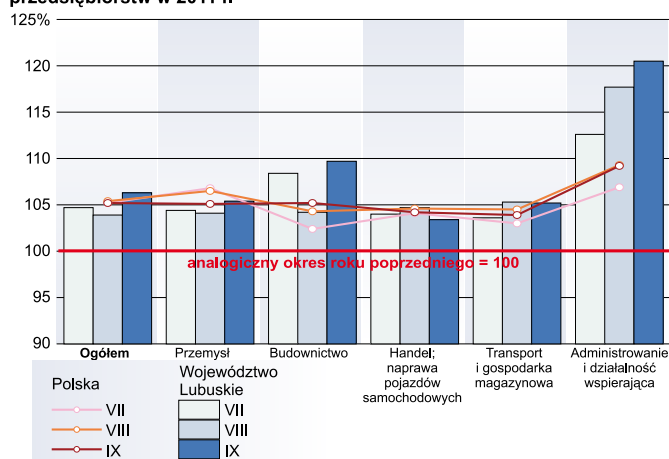
W okresie I - IX

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.

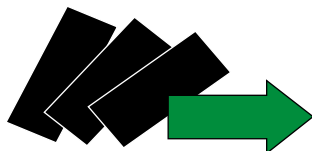
	VII	VIII	IX
Ogółem	117777	117745	118083
Przemysł	64229	64117	64106
Budownictwo	7576	7541	7514
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	16888	16797	16834
Transport i gospodarka magazynowa	7324	7344	7425
Administrowanie i działalność wspierająca	11024	11218	11457
Pozostałe sekcje	10736	10728	10747

Dynamika przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.

	VII	VIII	IX
	w złotych		
Ogółem	2987,44	2983,48	3008,33
w tym:			
Przemysł	3145,29	3202,48	3163,94
Budownictwo	2998,47	2989,33	3221,71
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2510,69	2545,32	2512,92
Transport i gospodarka magazynowa	2809,50	2818,85	2881,70
Administrowanie i działalność wspierająca	1897,14	1988,74	1996,16

**Wojewódzki Urząd Pracy
w Zielonej Górze**

**Wojewódzki Urząd Pracy
w Zielonej Górze**

ul. Wyspiańskiego 15
65-036 Zielona Góra
tel.: (+48) 68 456 56 00
fax: (+48) 68 327 01 11
wup@wup.zgora.pl
www.wup.zgora.pl

**Wojewódzki Urząd Pracy
w Zielonej Górze
Oddział Zamiejscowy
w Gorzowie Wlkp.**

Zespół ds. Obsługi Rynku Pracy
ul. Kombatantów 34
66-400 Gorzów Wielkopolski
tel.: (+48) 95 720 70 14
fax: (+48) 95 722 38 68
ziwugo@praca.gov.pl
gorzow@wup.zgora.pl

**Centrum Informacji i Planowania
Kariery Zawodowej
w Zielonej Górze**

ul. Wyspiańskiego 15
65-036 Zielona Góra
tel.: (+48) 68 456 76 96
cizzg@wup.zgora.pl

**Centrum Informacji i Planowania
Kariery Zawodowej**

ul. Kombatantów 34
66-400 Gorzów Wielkopolski
tel.: (+48) 95 722 80 25
fax: (+48) 95 722 46 61
gowuciz@praca.gov.pl
cizgorzow@wup.zgora.pl